

”Kompetens och ansvar ska sätta lön – inte kön”

Publicerad 2012-02-16 i DN debatt

Vi hävdar inte att industriarbetare ska få lönesänkningar. Vi kräver däremot att anställda i kvinnodominerade branscher – som år efter år nedvärderats – ska få större löneökning än de i mansdominerade, skriver fem fackförbundsordförande i en slutreplik. Det är med viss förundran vi har tagit del av Svante Nycanders replik ([DN Debatt 14/2](#)) på vår debattartikel om jämställda löner ([DN Debatt 10/2](#)).

Vi vill naturligtvis ha en ansvarsfull lönebildning, men vi anser inte att löneskillnaden mellan anställda i kvinnodominerade och mansdominerade yrken behöver vara statisk och omöjlig att förändra. Inte ens Svante Nycander kan mena att kvinnor måste tjäna 4.400 kronor mindre än män varje månad? Eller att välfärdsektorn per automatik ska subventioneras av kvinnors lägre löner? Vi efterlyser en bred diskussion om det relativa löneläget mellan branscher där erfarenhet, kompetens och ansvar lyfts fram i stället för som i dag – att kön sätter lön.

Naturligtvis hävdar vi inte att industriarbetare ska få lönesänkningar. Vi kräver däremot att de anställda i kvinnodominerade yrken, branscher och sektorer – som år efter år nedvärderas lönemässigt – ska tillåtas få större löneökning än i mansdominerade branscher. Då behöver det skapas förutsättningar för att mansdominerade branschers löneutrymme sätts på en nivå något under den löneökning som är rimlig för samhällsekonomin. Först då kan skapas utrymme för att minska löneskillnaderna mellan kvinnor och män.

Våra medlemmar kompenseras inte för all den kunskap de tillför välfärdens alla områden. De har samhällsansvar, orimligt hög arbetsbelastning, tvingas ofta jobba på underbemannade arbetsplatser och exponeras för stor risk att skadas i jobbet. Det är dessutom vanligare med otrygga visstidsanställningar och dåliga arbetsvillkor i kvinnodominerade branscher. Eller att socialsekreterare tillhör ett av de yrken som är mest utsatta för hot och våld. Att då påstå att industrijobb är mer otrygga än välfärdsarbeten är att sprida desinformation. Mot den bakgrunden är det välkommet att också väga in otryggheten när man jämför löner i olika sektorer.

Vi fortsätter att fråga oss hur det kommer sig att de yrken som påverkar hela befolkningen och följer oss med sin expertkunskap genom hela livet värderas så lågt? Vi har levererat förslag för att lösa problemet. Nycanders svar är att inget behöver ändras.

Vi bjuder gärna in Svante Nycander att följa en specialistsjuksköterska eller en barnmorska som efter fyra och ett halvt års akademiska studier arbetar treskift på överbelagda sjukhus. Eller för den delen undersköterskan eller äldreomsorgschefen på det underbemannade äldreboendet.

Annelie Nordström, förbundsordförande Kommunal

Sineva Ribeiro, förbundsordförande Vårdförbundet

Christin Johansson, förbundsordförande Akademikerförbundet SSR

Anna Hertting, förbundsordförande Legitimerade Sjukgymnasters Riksförbund LSR

Annika Strandhäll, förbundsordförande Vision